

CÂTEVA CUVINTE DE LĂMURIRE CU PRIVIRE LA CONSERVAREA MONUMENTELOR

Față cu interesul pe care publicul românesc îl manifestă de un timp încoace pentru buna conservare a monumentelor noastre istorice, siliți suntem să arătăm cum că cele publicate în revista «*Convorbiri Literare*» (pe Aprilie a. c.), cu privire la lipsa de îngrijire a unora din vechile noastre mănăstiri și biserici, sunt tendențioase și nedrepte.

Tendențioase, pentru că prin ele se năzuește a se discredită și lovî o Instituțiune, care, chiar dela înființarea ei, a acordat o deosebită atențiune cestiunii conservării și restaurării monumentelor istorice și a dat totdeauna cel mai călduros sprijin și prețios ajutor lucrărilor Comisiunii, cari, precum s'a putut vedea din cele două rapoarte anuale publicate până acum, se îndreptează din ce în ce mai bine și mai spre folos.

Nedrepte, pentru că comisiunea compusă din specialiști și numită de Minister a cerceta starea bisericilor restaurate din Iași, a arătat în raportul său că relele semnalate în numita revistă au așa zicând cauze organice și că proveniența lor nu poate fi atribuită presupusei lipse de îngrijire din scurtul timp decând (Noemvrie 1908) autoritățile în drept au luat sub privighere respectivele biserici.

Cât despre piatra mormântală dela Snagov, care, din ignoranța și neglijența unui lucrător, a fost în parte cioplită și lăsată afară, alarmarea e puțin serioasă. D. prof. Tocilescu a semnalat din vreme faptul în sânul Comisiunii și s'au luat măsuri ca acel epitaf să fie așezat la locul său în biserică, ceea ce s'a și făcut. De altfel nu numai

la Snagov, ci și la Argeș, la Târgoviște și la Iași, numeroase și prețioase inscripțiuni și pietre mormântale se găsesc fără adăpost cuviincios, ceea ce prea bine cunoaște și cronicarul artistic al mai sus numitei reviste. E, aceasta, evident, un rău, pe care însă Comisiunea Monumentelor Istorice — a cărei menire nu este de a ascunde relele, ci de a le îndrepta — îl va înălătura cât de curând.

Căci, cu ajutorul Biuroului permanent al monumentelor istorice, înflințat anul acesta de Administrația Casei Bisericii, pentru a cărei bună funcționare se întocmește de prezent un regulament special, — se va putea exercita o mai serioasă privighere în ceea ce privește conservarea monumentelor, prin întocmirea de instrucții speciale și găsirea de mijloace necesare, între cari, în primul loc, pentru a pune la adăpost și a cruța de stricăciune menționatele inscripții și epitafe. Dar pentru aceasta trebuie puțină îngăduială, lucru ce nu poate să alarmeze pe nici un om serios: — până la organizarea definitivă a unui întreg serviciu pentru conservarea și restaurarea monumentelor istorice. Aceasta cu sprijinul și ajutorul unor bărbați cu inimă și înțelegere pentru trecutul nostru, cum e și actualul Administrator al Casei Bisericii, d. P. Garbovicianu, a cărui muncă plină de dragoste și râvnă pentru îngrijirea monumentelor străbune Comisiunea e mai în măsură decât ori și cine a o cunoaște și aprecia, drept care își face o plăcută datorie a o mărturisi aci celor ce doresc a cunoaște adevărata stare a lucrurilor.